

Општинско веће Градске општине Стари град, на седници одржаној дана 21.05.2009. године, на основу члана 77. Статута градске општине Стари град („Службени лист града Београда“, број 43/08), а у вези са одредбама члана 14. Закона о безбедности и здрављу на раду („Службени гласник РС“, број 101/05) и члана 55. Одлуке о организацији Општинске управе Градске општине Стари град („Службени лист града Београда“, број 55/08), доноси

П Р А В И Л Н И К О БЕЗБЕДНОСТИ И ЗДРАВЉУ НА РАДУ

I - Опште одредбе

Члан 1.

Овим Правилником у Општинској управи Градске општине Стари град (у даљем тексту Општинска управа) уређује се спровођење и унапређење безбедности и здравља на раду запослених у Општинској управи, у складу са законом и Одлуком о организацији Општинске управе, и то:

- Спровођење и унапређење безбедности и здравља на раду запослених, као и лица која се затекну у радној околини;
- Категорије лица која имају право на безбедност и здравље на раду у Општинској управи;
- Превентивне мере које се предузимају ради остваривања пуне безбедности и здравља запослених на раду;
- Обавезе и одговорности у спровођењу мера безбедности и здравља на раду;
- Права и обавезе запослених;
- Организовање послова безбедности и здравља на раду;
- Доношење акта о процени ризика;
- Радна места са повећаним ризиком;
- Испитивање и контрола средстава и опреме за рад;
- Обезбеђивање средстава и опреме за личну заштиту;
- Упућивања запослених на претходне и периодичне лекарске Прегледе, у складу са законом;
- Мере безбедности и здравља на раду
- Прелазне и завршне одредбе.

II - Спровођење и унапређење безбедности и здравља на раду запослених као и лица која се затекну у радној околини

Члан 2.

У Општинској управи се рад организује тако да сви запослени могу обављати радне активности без опасности по живот и здравље.

Организовање рада је засновано на закону и другим прописима утврђеним мерама и нормативима којима се обезбеђује безбедност и здравље на раду.

Члан 3.

Запослени имају право и дужност да се код заснивања радног односа или промене радног места упознају са опасностима и штетностима на раду и да се стручно оспособе за безбедан рад.

Запослени имају право да се упознају са спровођењем мера безбедности и здравља на раду.

Члан 4.

Када нису прописане мере безбедности и здравља на раду, до доношења одговарајућих прописа, примењују се опште познате мере безбедности и здравља на раду.

Под опште познатом мером, сматра се мера којом се може отклонити опасност при раду или смањити штетност по здравље запосленог, применом постојећих средстава.

Члан 5.

Безбедни услови рада остварују се применом савремених организационих, техничких, здравствених, социјалних и других мера и средстава, којима се обезбеђује:

1. Да се радна средина пројектује, изгради и одржава тако да се рад обавља према природи посла, применом мера заштите од опасности по живот и здравље запосленог;
2. Да се радни услови прилагоде физичким и психичким способностима запослених, а организација рада постави тако да запослени обавља рад у најповољнијим условима;
3. Да електричне инсталације и друге инсталације буду пројектоване, изведене и одржаване у складу са техничким прописима, стандардима и прописима о безбедности и здрављу на раду, на начин који обезбеђује потребну сигурност запослених;
4. Да у радним и помоћним просторијама, односно на местима рада, хемијске, физичке и биолошке штетности не буду изнад дозвољених граница, а микроклима и осветљење у складу са прописаним нормативима, техничким мерама, стандардима и прописима о безбедности и здрављу на раду;
5. Да машине, алати, апарати, опрема и друга техничка средства буду пројектована, постављена и употребљавана на начин који обезбеђује потребну сигурност запослених;
6. Да се опасне материје, које могу проузроковати професионална обољења или повреде на раду, употребљавају само у условима који обезбеђују одговарајућу сигурност запослених и заштиту животне средине;
7. Да се средствима и опремом за личну заштиту на раду сматрају одећа, обућа, справе и уређаји који служе у спречавању повреда и штетних последица на здравље запослених;
8. Да се као опасност за здравље запослених сматра околност или стање које може угрозити здравље или изазвати повреду.

Повреде на раду

Члан 6.

Повредама на раду сматрају се повреде проузроковане: на послу, на путу од стана до места рада и обратно, на службеном путу, као и све друге повреде настале због или у вези са извршењем посла.

Члан 7.

Сваку повреду на раду запослени је обавезан да пријави непосредном руководиоцу и да се јави лицу за безбедност и здравље на раду, ради попуне повредне листе. Ако због теже повређености, односно наглог обољења запослени није у могућности да сам пријави повреду, обавезан је да то учини запослени који се затекне у радној околини, или члан уже породице.

Члан 8.

Непосредни руководилац је дужан да када сазна за повреду на раду или нагло обољење запосленог, одмах о томе обавести одговорно лице и лице запослено на пословима безбедности и здравља на раду.

III - Категорије лица које имају право на безбедност и здравље на раду

Члан 9.

Право на безбедност и здравље на раду у Општинској управи имају:

1. Запослени;
2. Лица која се налазе на стручном оспособљавању и пракси (ученици, едукација, семинари и сл.);
3. Запослени других послодаваца који раде у Општинској управи;
4. Сва друга лица која обављају рад, по било ком основу.

IV - Превентивне мере које се предузимају ради остваривања пуне безбедности и здравља запослених на раду

Члан 10.

Превентивне мере у остваривању безбедности и здравља на раду у Општинској управи, обезбеђују се применом савремених техничких, ергономских, здравствених, образовних, социјалних, организационих и других мера и средстава за отклањање или смањење ризика од повређивања и оштећења здравља запослених, а остварују се у поступку:

- Пројектовања, коришћења и одржавања објеката и опреме;
- Пројектовања, коришћења и одржавања технолошких процеса рада;
- Пројектовања, коришћења и одржавања опреме за рад;
- Одабира и коришћења средстава и опреме за личну заштиту;
- Обуке запослених за безбедан рад.

Члан 11.

Превентивне мере у области безбедности и здравља у Општинској управи обезбеђује начелник Општинске управе, као одговорно лице, у складу са следећим начелима:

- Избегавање ризика у процесу рада;
- Процена ризика који се не могу избећи на радном месту;
- Отклањање ризика на самом извору применом савремених техничких решења;
- Прилагођавање рада и радног места запосленом (избор средстава и опреме за личну заштиту за рад, методе рада, технолошког процеса итд.);
- Давање предности колективним над појединачним мерама безбедности;
- Одговарајуће оспособљавање запослених за безбедан и здрав рад и издавање упутстава за рад.

V - Обавезе и одговорности у спровођењу мера безбедности и здравља на раду

1. Обавезе и одговорности Општинског већа

Члан 12

Обавезе Општинског већа у спровођењу мера безбедности и здравља на раду су да општим актом утврди права, обавезе и одговорности свих запослених у Општинској управи и да обезбеди потребна финансијска средства за примену превентивних мера безбедности и здравља на раду.

Средства за спровођење утврђених мера за отклањање ризика, укључујући и средства за превенцију радне инвалидности запослених обезбеђују се буџетом у складу са законом.

2. Обавезе и одговорности начелника Општинске управе

Члан 13.

Начелник, као одговорно лице, дужан је да:

- Организује послове за безбедност и здравље на раду;
- Актом у писаној форми одреди лице за безбедност и здравље на раду за вођење послова безбедности и здравља на раду;
- Обезбеди запосленом рад на радном месту и у радној околини у којима су спроведене мере безбедности и здравља на раду;
- Обавештава запослене и њиховог представника о увођењу нових технологија и средстава за рад, као и о опасностима од повреда и оштећења здравља и да донесе одговарајућа упутства за безбедан рад;
- Обезбеди оспособљавање запослених за безбедан и здрав рад приликом заснивања радног односа, односно премештаја на друге послове или увођења нове технологије или нових средстава за рад, без финансијског оптерећења за запосленог;

- Донесе Акт о процени ризика у писаној форми за сва радна места и радној околини и да утврди начин и мере за потпуно отклањање или смањење ризика;
- Измени акт о процени ризика у случају сваке нове опасности и промене нивоа ризика у процесу рада;
- Обезбеди запосленима опрему за рад, средства и опрему за личну заштиту само ако располаже прописаном документацијом на српском језику за њихову употребу и одржавање и ако је обезбедио све мере за безбедност и здравље на раду прописане том документацијом;
- Обезбеди запосленима коришћење средстава и опреме за личну заштиту на раду, у складу са Актом о процени ризика, без финансијских обавеза за запосленог и представника запослених;
- Обезбеди одржавање средстава за рад и средстава и опреме за личну заштиту у исправном стању;
- Ангажује правно лице са лиценцом ради спровођења превентивних и периодичних прегледа и испитивања опреме за рад и услова радне околине, у складу са актом о процени ризика;
- Обезбеди ,на основу акта о процени ризика и оцене службе медицине рада, прописане лекарске прегледе запослених на радним местима са повећаним ризиком код којих се на периодичном прегледу утврди да не испуњавају прописане услове, и забрани даљи рад на радном месту са повећаним ризиком;
- Обезбеди пружање прве помоћи, као и оспособљавање одговарајућег броја запослених за пружање прве помоћи, спасавање и евакуацију у случају опасности;
- Обезбеди да запослена жена за време трудноће, запослени млађи од 18 година и запослени са смањеном радном способношћу, буду у писаној форми обавештени о резултатима процене ризика на радном месту;
- Заустави сваку врсту рада који представља непосредну опасност за живот или здравље запослених;
- Врши и друге послове из области безбедности и здравља на раду који су утврђени прописима, ако њихово вршење, права, обавезе и одговорности није пренео на друга лица.

Начелник општинске управе, у оквиру својих права и дужности, нарочито:

- прати стање спровођења мера безбедности и здравља на раду;
- прати извршавање годишњег програма мера безбедности и здравља на раду;
- прати рад запослених из области безбедности и здравља на раду;
- врши надзор над применом мера безбедности и здравља на раду, упозорава запосленог и доноси решење о престанку радног односа због повреде радне обавезе из области безбедности и здравља на раду.

Члан 14.

Начелник као одговорно лице не ослобађа се одговорности без обзира да ли је пренео овлашћења, права и обавезе и одговорности на другог запосленог.

Члан 15.

Запослени морају бити осигурани од повреда на раду, професионалних обољења и обољења у вези са радом ,у складу са одредбама Закона.

Начелник је дужан да под једнаким условима осигура запослене за случај смрти, последица незгоде, професионалног обољења, повреда на раду и губитка радне способности, ради обезбеђења накнаде штете.

3. Обавезе и одговорности руководиоца Одељења-Службе

Члан 16.

Руководилац има следећа права и обавезе у области безбедности и здравља на раду:

- да активно учествује и сарађује на имплементацији нових прописа и мера у области безбедности и здравља;
- да учествује у опремању и уређивању радног места;

- да запослене при распоређивању на радна места или приликом премештаја, упозна са опасностима или штетностима који се јављају у процесу рада и на радном месту;
- да прати стање безбедности и здравља у оквиру одељења-службе којом руководи, предлаже мере за унапређење услова рада и контролише примену мера за безбедност и здравља;
- да учествује у изради Акта о процени ризика и у припреми упутстава за безбедан рад;
- да обезбеди да се средства за рад, средства и опрема личне заштите користе само према њиховој намени;
- да отклони недостатке утврђене решењем инспекције рада и о томе обавести одговорно лице;
- да одмах предузме мере за отклањање кварова и других недостатака који би могли угрозити безбедност на раду и обустави рад на одређеном радном месту док се не отклоне недостаци;
- да поднесе пријаву одговорном лицу против запосленог, који се не придржава прописаних мера безбедности и здравља на раду и не користи средства и опрему личне заштите, или одбије да поступи по упутству за безбедан рад;
- да поднесе пријаву одговорном лицу против запосленог који је под дејством алкохола или других средстава зависности против сваког запосленог који учини повреду радне обавезе;
- да када запослени одбије да ради, ако сматра да му прети непосредна опасност по живот или здравље због тога што нису проведене мере безбедности и здравља на раду, одмах предузме мере да се недостаци отклоне;
- одговоран је за приступ местима где постоји озбиљна и одређена опасност, где могу да имају приступ само запослени којима су дата одговарајућа упутства;
- да најкасније у року од 24 часа од настанка повреде, усмено и у писаној форми, о повреди обавести начелника Општинске управе, и лице за безбедност и здравље на раду за сваку смртну, колективну или тешку повреду на раду, повреду на раду због које запослени није способан за рад више од три узастопна радна дана, као и опасну појаву која би могла да угрози безбедност и здравље запослених.

VI – Права и обавезе запослених

Члан 17.

1. Обавеза је запосленог да се:

- пре почетка рада упозна са мерама безбедности и здравља на раду на пословима на које је распоређен и да се оспособљава за њихово спровођење;
- да послодавцу даје предлоге, примедбе и обавештења о питањима безбедности и здравља на раду;
- да контролише своје здравље према ризицима радног места;
- ако ради на месту са повећаним ризиком да обави лекарски преглед на који га упућује послодавац;
- да одмах обавести послодавца о неправилностима, штетностима, опасностима или другој појави која би на радном месту могла да угрози његову безбедност и здравље или безбедност и здравље других запослених.

Члан 18.

2. Запослени има право:

- на одговарајућа средства и опрему за личну заштиту и радну одећу и обућу,
- на услове рада који му обезбеђују безбедан рад,
- да одбије да ради ако му прети непосредна опасност по живот или здравље, због тога што нису спроведене прописане мере безбедности и здравља на раду за време док се оне не спроведу,
- да захтева остваривање својих права у вези са безбедношћу и заштитом здравља на раду,
- на накнаду штете због повреде на раду или професионалног обољења насталог на раду.

Захтев за остваривање права запослени подноси начелнику Општинске управе, у договору са лицем за безбедност и здравље.

Ако се по захтеву запосленог не поступи у року од 30 дана од дана његовог подношења, или ако запослени сматра да тражене мере заштите на раду нису спроведене, може се обратити и надлежној инспекцији рада.

Члан 19.

3. Запослени је дужан :

- да сарађује са начелником и лицем за безбедност и здравље на раду, како би се спровеле прописане мере за безбедност и здравље на пословима на којима ради и шире;
- да ради на радном месту са повећаним ризиком ако је на основу процене службе медицине рада процењено да је здравствено способан за рад на том радном месту;
- да примењује прописане мере за безбедан и здрав рад, да наменски користи средства за рад, да користи прописана средства и опрему за личну заштиту;
- да пре почетка рада прегледа своје радно место, средства за рад и у случају уочених недостатака одмах извести послодавца;
- да, пре напуштања, радно место и средства за рад остави тако да не угрожавају друге запослене;
- да се стручно оспособљава и да стално употпуњава и усавршава своја знања из области безбедности и здравља на раду;
- да правилно рукује апаратима и опасним материјама, поступа по упутству произвођача, упутству за безбедан рад и спроводи мере безбедности и здравља на раду;
- да наменски користи средства и опрему, да са њима пажљиво рукује и одржава их у исправном стању;
- да своје радно место одржава чисто и у исправном стању;
- да одмах пријави сваку повреду на раду;
- да за време рада не конзумира алкохол и друга средства зависности и да се подвргне провери да ли је под дејством алкохола и других средстава зависности;
- да одлази на периодичне лекарске прегледе у складу са законом.

VII - Организовање послова безбедности и здравља на раду у Општинској управи

Члан 20.

Начелник је дужан да обезбеди усавршавање знања из области безбедности и здравља на раду, запосленом који је одређен за обављање ових послова.

Послове безбедности и здравља на раду може да обавља лице које има положен стручни испит у складу са одредбама Закона о безбедности и здрављу на раду.

Члан 21.

Обавезе лица за безбедност и здравље на раду су да:

- положи стручни испит у складу са законом;
- самостално обавља послове у складу са Законом;
- се усавршава у области безбедности и здравља на раду и прати законске прописе;
- учествује у припреми акта о процени ризика;
- врши контролу и даје савете начелнику у планирању, избору, коришћењу и одржавању средстава за рад, опасних материја и средстава и опреме за личну заштиту;
- учествује у опремању и уређивању радног места у циљу обезбеђивања безбедних и здравих услова рада;
- организује превентивна и периодична испитивања услова радне околине;
- предлаже мере за побољшање услова рада, нарочито на радном месту са повећаним ризиком;
- прати и контролише примену мера за безбедности и здравља на раду;

- прати стање у вези са повредама на раду и професионалним обољењима, као и болестима у вези са радом, учествује у утврђивању њихових узрока и припрема извештаје са предлозима мера за њихово отклањање;
- припрема и спроводи оспособљавање запослених за безбедан рад;
- припрема упутства за безбедан рад и контролише њихову примену;
- забрани рад на радном месту или употребу средстава за рад, када утврди непосредну опасност по живот или здравље запосленог и извести начелника и Одбор за безбедност и здравље, у писаној форми, о забрани која је изречена;
- сарађује и координира рад са службом медицине рада;
- води евиденције у области безбедности и здравља на раду код послодавца.

Члан 22.

Задужено лице за безбедност и здравље на раду за свој рад у спровођењу мера безбедности и здравља на раду непосредно је одговорно начелнику Општинске управе.

У обављању својих послова задужено лице не може да трпи штетне последице, ако ради у складу са законом.

Одбор за безбедност и здравље на раду

Члан 23.

У Општинској управи образује се Одбор за безбедност и здравље на раду.

Одбор има следећа права и обавезе:

- Да даје предлоге о свим питањима која се односе на безбедност и здравље на раду;
- Да захтева предузимање мера за отклањање или смањење ризика;
- Да захтева вршење надзора од стране инспекције рада;
- Да присуствује инспекцијском надзору;
- Да сарађује са начелником и синдикатом по свим питањима безбедност и здравље на раду.

Члан 24.

Начелник је дужан да Одбору омогући:

- Увид у све акте који се односе на безбедност и здравље на раду;
- Да учествује у разматрањима свих питања која се односе на безбедност и здравље на раду;
- Да га упозна са налазима, предлозима и предузетим мерама инспекције рада;
- Да га упозна са извештајима о повредама на раду, професионалним обољењима и обољењима у вези са радом и о предузетим мерама;
- Да га упозна са предузетим мерама за спречавање непосредне опасности по живот и здравље.

Служба медицине рада

Члан 25.

За обављање послова заштите здравља запослених на раду, у складу са законом, ангажује се служба медицине рада, која је дужна да:

- Учествује у идентификацији и процени ризика приликом израде акта о процени ризика;
- Упознаје запослене са ризицима по здравље који су везани за рад;
- Обавља послове обучавања запослених за пружање прве помоћи;
- Утврђује и испитује узроке настанка професионалних обољења и болести у вези са радом;
- У зависности од резултата процене ризика доноси коначан став и предлог за радна места са повећаним ризиком;

- Оцењује и утврђује посебне здравствене услове и способности које морају да испуњавају запослени на радним местима са повећаним ризиком или за руковање одређеном опремом за рад;
- Врши претходне и периодичне прегледе запослених на радним местима са повећаним ризиком и издаје извештаје о лекарским прегледима;
- Учествује у организовању прве помоћи, спасавању и евакуацији у случају повређивања или хаварија;
- Даје предлоге за распоређивање запослених који не испуњавају услове за радна места са повећаним ризиком;
- Даје савете за избор нових средстава за рад и средстава и опреме за личну заштиту;
- Учествује у анализи повреда на раду, професионалних обољења и болести у вези са радом;
- Сарађује са лицем за безбедност и здравље на раду.

Евиденција, сарадња и извештавања

Члан 26.

Општинска управа преко лица за безбедност и здравље на раду води све прописане евиденције у складу са законом и подзаконским актима који регулишу ову област.

Члан 27.

Начелник Општинске управе и лице за безбедност и здравље на раду су у обавези да у року од 24 часа обавесте усмено, а након тога и у писаној форми, надлежну инспекцију рада о свакој смртној, колективној и тешкој повреди, као и о опасностима и појавама које би могле угрозити безбедност и здравље запослених.

Инспекцијски надзор

Члан 28.

Начелник је дужан да инспектору рада омогући улаз у објекте и просторије и стави на располагање комплетне податке и евиденције везане за безбедност и здравље на раду.

Начелник је дужан да поступи по решењу инспектора рада и да у одређеном року отклони утврђене недостатке и да извести инспектора рада о извршењу његовог решења, у року од 8 дана од дана одређеног за отклањање недостатака, односно неправилности.

Лице за безбедност и здравље је дужано да на захтев инспекције рада достави тражене податке у вези са безбедношћу и здрављем на раду.

Мере безбедности и обезбеђење услова за безбедан рад

Члан 29.

Обезбеђење услова за безбедан и здрав рад подразумева:

- Оспособљавање запослених из области безбедности и здравља на раду;
- Набавку радне одеће и обуће, личних заштитних средстава и опреме;
- Периодичне прегледе и испитивања оруђа за рад, радних и помоћних просторија;
- Посебну заштиту инвалида, жена, породилца и омладине;
- Рекреативне и рехабилитационе одморе.

Члан 30.

Обучавање и оспособљавање запослених се врши на основу Програма обуке.

Обучавање из области безбедности и здравља на раду врши се за све запослене.

Обука садржи:

- Опште образовање (теоретско) из области безбедности и здравља на раду;
- Специјалистичко образовање (на радном месту) из области безбедности и здравља на раду.

Члан 31.

Обучавање из општег образовања има задатак да се запослени упознају са важећим прописима и актима који регулишу материју из области безбедности и здравља на раду.

Члан 32.

Обучавање запослених може се вршити путем писаних материјала, семинара (курсева са предавањима), приказивањем филмова или на неки други погодан начин који омогућава обучавање за сигуран и безбедан рад.

VIII - Доношење акта о процени ризика

Члан 33.

Начелник Општинске управе је дужан да донесе Акт о процени ризика у складу са одредбама закона, на начин и по поступку како је то прописано.

Начелник Општинске управе је дужан да изврши измене и допуне Акта о процени ризика радних места код сваке промене у радном процесу која наступа пре почетка рада или у току рада.

Члан 34.

Поступак доношења Акта о процени ризика покреће се посебном одлуком, на предлог лица задуженог за послове безбедности и здравља на раду у Општинској управи, и именује тим за процену ризика са дефинисаном динамиком завршетка посла.

Вођа тима обавезно мора бити лице за безбедност и здравље на раду које прави План спровођења поступка процене ризика. У састав тима улазе представници свих организационих целина и обавезно представник медицине рада.

Члан 35.

Процена ризика заснива се на систематском евидентирању и процењивању могућих опасности и штетности на радном месту и у радној околини, на анализирању организације рада, средстава и опреме и других елемената који могу да изазову ризик од повреда на раду, оштећење здравља или обољење запосленог.

Процена ризика обухвата:

- Опис радног процеса;
- Опис средстава за рад;
- Опис средстава и опреме за рад;
- Снимање организације рада;
- Препознавање и утврђивање опасности и штетности на радном месту и у радној околини;
- Процену ризика у односу на опасности и штетности;
- Утврђивање начина и мера за отклањање, смањење и спречавање ризика.

IX - Радна места са повећаним ризиком

Члан 36.

По завршеној процени ризика и анализи свих мера које је могуће предузети за смањење или елиминисање ризика, ако ризик од повреда, професионалних обољења или болести везаних за рад остаје после коначног предлога службе медицине рада, начелник Општинске управе проглашава таква места као радна места са повећаним ризиком.

Члан 37.

На основу акта о процени ризика, а на предлог службе медицине рада, начелник Општинске управе утврђује посебне здравствене способности које морају да испуњавају запослени распоређени на радна места са повећаним ризиком.

Члан 38.

Према акту о процени ризика утврђена су места са повећаним ризиком и то: радно место возача, радно место курир-возач и радна места комуналног инспектора са возилом. За запослене на радним местима са повећаним ризиком, а на предлог службе медицине рада, начелник Општинске управе може обезбедити рекреативне и рехабилитационе одморе у центрима које предложи медицина рада. Време проведено на рекреативном или рехабилитационом одмору (уз одговарајућу лекарску документацију) рачуна се као време проведено на раду.

X - Испитивање и контрола средстава, уређаја и опреме за рад

Члан 39.

Периодични прегледи и испитивања и контрола средстава, уређаја и опреме за рад, врше се ради предузимања одговарајућих превентивних мера, а у циљу повећања степена безбедности и здравља на раду.

Периодични прегледи и испитивања се врше на период од три године ако другачије није регулисано прописима, овим актом или другим појединачним актима.

Члан 40.

Од опреме за рад и уређаја у Општинској управи, периодично се прегледају:

- електрични уређаји и инсталације и
- ручни механизовани и други алати.

Стручни налаз и извештај о извршеном прегледу и испитивању оруђа за рад и уређаја издаје правно лице које испуњава услове сходно одредбама Закона о безбедности и здрављу на раду за обављање послова прегледа и испитивања.

За одржавање оруђа за рад, уређаја и инсталација, стара се Служба за финансијске и заједничке послове.

XI - Обезбеђење средстава и опреме за личну заштиту

Члан 41.

На пословима где се применом техничких и осталих заштитних мера на раду не могу потпуно отклонити извори штетности, запослени користе средства личне заштите и опреме.

Снабдевање запослених заштитном обућом, одећом и осталим средствима личне заштите и опреме одређено је одговарајућим стандардима.

Члан 42.

Запосленом се непосредно издају на употребу средства личне заштите на раду и личне опреме уз напомену о року трајања овог средства, а осталим запосленим обично радно одело и обућа, која није посебно намењена за заштиту безбедности и здравља на раду.

Дотрајала или оштећена средства личне заштите, без обзира на то што им рок трајања није доспео, замењују се исправним.

Члан 43.

Начелник Општинске управе доноси акт о средствима и опреми за личну заштиту и одећи и обући запослених у Општинској управи.

Општинско веће доноси појединачни акт о начину остваривања права на опрему за личну заштиту и службену одећу и обућу.

XII - Упућивања запослених на претходне и периодичне лекарске прегледе

Члан 44.

Сваки запослени пре ступања на рад подвргава се лекарском прегледу ради утврђивања здравственог стања и радне способности.

Члан 45.

Послове, код којих постоји могућност професионалних и других обољења у вези са радом, не могу да обављају запослени који су склони таквим обољењима.

Запослени са здравственим недостацима не смеју да обављају послове који би могли изазвати опасне последице по њихову околину и по њих саме.

Запослени који су склони професионалним обољењима и повредама на раду, морају се преместити са послова на којима може да дође до ових обољења и распоредити у складу са општим актом о организацији и систематизацији послова.

Члан 46.

Запослени који се у току рада распореде на послове на којима постоји повећана опасност од повреда или здравствених оштећења, морају поред опште здравствене способности испуњавати и посебне здравствене услове за рад на таквим пословима.

XIII – Мере безбедности и здравља на раду

Прва помоћ, спашавање и евакуација

Члан 47.

Прву помоћ у случају повреде, тровања или наглог обољења за време рада пружају:

- непосредни руководилац,
- лице за безбедност и здравље на раду , и
- сваки запослени који се затекне у радној околини, који је дужан да, према својим могућностима и знању у случају незгоде на раду, учествује у пружању прве помоћи.

Евиденција

Члан 48.

Прописима о вођењу евиденције у области безбедности и здравља на раду прописан је начин вођења евиденције о повредама на раду која се води у посебној књизи.

Пријава о повреди на раду попуњава се у четири примерака и доставља лекару који је прегледао запосленог који је повређен.

Члан 49.

Евиденција се води на начин како је то прописано општим актима и прописима и то за:

- радна места са повећаним ризиком;
- запослене распоређене на радна места са повећаним ризиком и запослене распоређене на радна места на основу лекарских прегледа;
- повреде на раду, професионална обољења и болести у вези са радом;
- запослене оспособљене за безбедан и здрав рад;
- опасне материје које се користе у току рада;
- о извршеним испитивањима радне околине;
- о извршеним прегледима и испитивањима опреме за рад и средстава и опреме за личну заштиту и пријавама о свим повредама на раду и
- о пријавама и повредама на раду.

Члан 50.

Евиденцију о оспособљености запослених води лице задужено за послове безбедности и здравља на раду.

Лице задужено за послове безбедности и здравља на раду подноси годишњи извештај о безбедности и здрављу на раду начелнику Општинске управе и Одбору за безбедност и здравље на раду.

Посебна заштита жена, омладине и инвалида

Члан 51.

Жене, омладина и инвалиди имају право на посебну заштиту на раду.

Начелник Општинске управе се посебно стара о остварењу одговарајућих услова за рад ових запослених.

Члан 52.

Запосленим женама није дозвољен ручни пренос терета тежег од 15 kg.

Трудницама и мајкама са децом старом до 3 године живота, као и запосленом млађем од 18 година живота, забрањен је ноћни рад у времену од 22 до 05 часова наредног дана и рад дужи од пуног радног времена.

Запосленом коме је због инвалидности, надлежни здравствени орган према преосталој радној способности одредио радно време краће од пуног радног времена, тако одређено радно време не може се повећавати.

Запосленом који је због смањене здравствене или радне способности, професионалном рехабилитацијом оспособљен за обављање одређених послова, начелник Општинске управе је дужан да обезбеди радне задатке, односно послове за које је професионалном рехабилитацијом оспособљен, ако такви послови постоје.

Радне просторије

Члан 53.

Све радне и споредне просторије морају бити, према врсти посла, довољно осветљене природном или вештачком светлошћу.

Прозори, осветљавајући отвори и други елементи за осветљавање морају се одржавати у чистом и исправном стању.

Вештачко осветљење радних просторија мора бити тако изведено да не заслепљује запослене.

Сва места која представљају нарочиту опасност при кретању запослених морају бити добро осветљена.

Зидови и таванице радних просторија морају имати такву боју и површину да упијају што мање светла.

Члан 54.

Радне просторије зими морају бити загрејане.

Температура радних просторија мора одговарати прописаним вредностима те радне просторије. При том се мора узети у обзир влажност, кретање ваздуха и интензитет телесног рада.

Члан 55.

Ваздух радних просторија мора да буде умерено влажан, са релативном влажношћу од 30% до 80% у зависности од температуре и кретања ваздуха.

Члан 56.

У радним просторијама мора да се обезбеди природна или вештачка вентилација, а према важећим прописима за вентилацију радних просторија.

Уређаји за вентилацију морају се одржавати у исправном стању, а сваки квар мора се на време пријавити и отклонити.

Члан 57.

Непосредни руководиолац је дужан да брине о спровођењу мера за одржавање потребне светлости, топлоте, влажности ваздуха и вентилације у радним просторијама у организационом делу којим руководи.

Оруђа за рад

Члан 58.

Оруђа за рад и средства која служе при раду могу се употребљавати само за одређену сврху којој су намењени.

Сигурносне направе и заштита средстава на оруђима и средствима за рад морају се употребљавати према својој намени.

Члан 59.

Забрањена је злоупотреба и самовољно одстрањивање заштитних средстава, као и њихово намерно оштећење.

Запослени је дужан да недостатке и кварове на заштитним средствима одмах пријави непосредном руководиоцу.

Уклањање заштитних направи и уређаја може се вршити у случају потребе само од стране овлашћених и стручних лица.

По престанку потребе, заштитне направе и уређаји се морају довести у првобитно стање.

Члан 60.

Одржавање оруђа за рад и уређаја, направи и производних средстава могу да врше само овлашћена и стручно оспособљена лица.

Пре пуштања у рад оруђа и уређаја, направи и других средстава на којима је извршено одржавање и поправка, обавезно се мора проверити да ли правилно функционишу, као и да ли на њима постоје заштитна средства.

Бука и вибрације

Члан 61.

Бука и вибрације у радним просторијама морају се свести на најмању могућу меру, како би се спречила обољења запослених.

Бука не сме да прелази дозвољену границу.

Члан 62.

На свим радним местима, где бука прелази дозвољену границу, одговорно лице је дужно да запосленом обезбеди заштитну опрему и средства, а запослени је дужан да употребљава средства за заштиту слуха (ушне антифоне, ушне шкољке и сл.)

Електрична струја и електрични уређаји

Члан 63.

Опасна места морају бити обележена видним ознакама, на пример: „опасно по живот“.

У просторијама са електричним уређајима дозвољен је приступ само стручним запосленим лицима. Прекидачи за осветљавање морају се налазити одмах крај улаза у просторије на дохват руке.

Члан 64.

Металне заштитне кутије за електричне инсталације морају бити уземљене.

У непосредној близини уређаја под електричним напоном морају се поставити табле и натписи којима се упозоравају запослени на опасност од електричне струје.

Члан 65.

Све склопке које служе за искључење струје морају бити тако изграђене и постављене да се при правилном отварању, под нормалним напоном, не ствара електрични лук.

Члан 66.

Алати и направе са електромоторним погоном морају имати направе против превисоког додирног напона, без обзира на то у каквим се просторијама употребљавају.

Електрични водови и преносне направе и алати смеју се употребљавати само ако су изоловани у складу са нормама о заштити од електричног удара.

Опасне и штетне материје

Члан 67.

Лако запаљиве или експлозивне материје не смеју се смештати у магацин са осталим материјалима, већ у засебне просторије удаљене од места рада. Забрањено је у радним просторијама нагомилавање лако запаљивих и експлозивних материја и отпадака.

Члан 68.

Отровне материје морају се држати у подесним посудама на сигурном месту и под надзором и могу да се издају само овлашћеним лицима која њима знају да рукују.

Поливане или растурене количине ових материјала морају одмах и са потребном пажњом да се одстране. Све посуде са отровним садржајем морају да буду означене како не би дошло до замене (на свим посудама треба исписати њихову садржину са знаком „ отров“)

Програм мера безбедности и здравља на раду

Члан 69.

Ради систематског спровођења и унапређења мера безбедности и здравља на раду, доноси се годишњи програм мера.

Програмом мера планирају се одређене мере заштите и обезбеђују финансијска средства за њихову реализацију.

Програм из става 1. овог члана доноси начелник Општинске управе.

Члан 70.

Програм мера безбедности и здравља на раду обавезно садржи:

- анализу повреда на раду,
- мере које се предвиђају да се у одређеним роковима приступи решавању проблема из области безбедности и здравља на раду,
- динамику и реализацију програма мера развоја безбедности и здравља на раду и
- обавезе запослених у предузимању мера за реализацију програма, као и обавезе у праћењу и извршавању програма.

XIV - Прелазне и завршне одредбе

Члан 71.

На сва питања која нису регулисана овим правилником, а односе се на безбедност и здравље на раду, примењиваће се одребе закона, подзаконских опшних аката и колективног уговора.

Члан 72.

Саставни део овог правилника чине следећа документа:

- План и програм обуке запослених;
- Акт о процени ризика

Члан 73.

Овај правилник ступа на снагу осмог дана од дана објављивања на огласној табли Општинске управе Градске општине Стари град.

Ступањем на снагу овог правилника, престаје да важи Правилник о заштити на раду у општинској управи општине Стари град I-01 број 06-45/94 и 06-45/99.

**ОПШТИНСКО ВЕЋЕ ГРАДСКЕ ОПШТИНЕ СТАРИ ГРАД
I-03, број 020-3-150/09 од 21.05.2009. године**

Доставити:

- Огласна табла

ПРЕДСЕДНИК ОПШТИНСКОГ ВЕЋА

Мирјана Божидаревић, ср.

Тачност отправака оверава:**ЗАМЕНИК НАЧЕЛНИКА ОПШТИНСКЕ УПРАВЕ**

Мило Ковачевић